

מגניפיקט

הקאמרה הישראלית ירושלים
מנהל מוסיקלי: אבנר בירון

הקאמרטא הישראלית ירושלים

מייסד ומנהל מוסיקלי: אבנר בירון

יועץ: יוסף ברדנשוילי

חברי התזמורת					
כינור ראשון	כינור שני	ויולה	צ'לו	קונטרבאס	אבוב
מתן דגן*	אנדראה האלם*	מיכאל פלסקוב*	צבי אורליאנסקי*	דמיטרי רוזנצוויג*	מוקי זוהר*
נטשה שר*	אטיין מנרי*	דורון אלפרין	יפים אייזנשטדט*	גנאדי ליטבין	אורי מירז
כרמלה ליימן**	אדוארד רזניק**	בוריס רימר	מרינה כץ*	חליל	בסון
מיכאל בויאנר	אנה קובזרב	אנדריי שפליניקוב	אלכסנדר סינלניקוב**	אסתי רופא*	מאוריצי פאז*
דניס גרסי	מיכאל קונצביץ'				קריסטיונס גריגס
רומן יוסופוב	קרן שושני				
סופיה קירסנובה					
כנר עמית כבוד: אריק קוביליאנסקי					
נגנים אורחים: מיכאל מלצר, חליל וחלילית; יעל שמשוני-מלצר, חלילית; יזהר קרשון, עוגב וצ'מבלו; קרן פנפיומן זהבי, כלי הקשה					
קרן יער					
אלון ראובן*					

חברי העמותה וחברי הוועד המנהל					
פרופ' רות ארנון*, יו"ר	פרופ' שלמה בידרמן	אילן דה פריס	יאיר מנדלס	רו"ח רענן קופ	
יעקב אייזנר*	פרופ' אבי בן בסט*	רוברט דרייק	אמנון נדב	פרופ' אורי קרשון	
ד"ר חנן אלון	רו"ח תלמה ברבשקנולר	פרופ' משה הדני*	פרופ' מנחם פיש*	ברוך שלו*	
יצחק אלרון*	פרופ' בני גיגר*	ניסים לוי	פרופ' שמואל קבילי	דב שפיר	
שמשון ארד	עו"ד יאיר גרין*				

הצוות האדמיניסטרטיבי		התזמורת מודה לבנותיו של	
מנהל כללי: בן ציון שירה	מכירות: דגן פדר	עקיבא עצמון ז"ל על השאלת הכינור	
מנהל אדמיניסטרטיבי: מיכאל קונצביץ'	מנהל במה: ואלרי אקסיונוב	בעל הצליל המיוחד שבו הפליא לנגן	
מפיק וספרן: מורן מגן	יועץ משפטי: עו"ד עמי פולמן	כאשר לא היה עסוק בהקמת המדינה.	
מנהלת שיווק: תמר אומנסקי	הנהלת חשבונות: שרית יצחקי		

מחלקת מנויים: 1-700-55-2000 / בימים א'-ה' 17:00-09:00

משרד התזמורת: רח' ההגנה 13, הגבעה הצרפתית, ירושלים / טל: 02-5020503 / פקס: 02-5020504
כתובתנו באינטרנט: www.jcamerata.com / אימייל: info@jcamerata.com

התזמורת נתמכת על ידי: משרד התרבות והספורט | עיריית ירושלים, האגף לתרבות ומסתייעת בתורמים שונים.

**ירושלים / המינהל הקהילתי
(קונצרט מיוחד עם תהליך העבודה)**

יום ב', 15.9.14 בשעה 16:00

ירושלים / תיאטרון ירושלים, אולם הנרי קראון

יום ג', 16.9.14 בשעה 20:00

רחובות / אולם ויקס במכון ויצמן

יום ד', 17.9.14 בשעה 20:00

תל אביב / מוזיאון תל אביב לאמנות

יום ו', 19.9.14 בשעה 13:00

מוצ"ש, 20.9.14 בשעה 21:00

יום א', 21.9.14 בשעה 20:00

זכרון יעקב / אלמא מרכז אמנויות

מוצ"ש, 8.11.14 בשעה 20:30

מגניפיקט קונצרט פתיחת העונה

אבנר בירון מנצח

עינת ארונשטיין סופרן (ישראל)

צבי עמנואל מריאל קונטרה טנור (ישראל)

מרסל בקמן טנור (הולנד)

גיא פלץ בריטון (ישראל)

האנסמבל הקולי הישראלי

מנהל מוסיקלי: יובל בן עוזר

תומאזו אלבינוני (1751-1671)

מגניפיקט בסול מינור

יאן דיסמאס זלנקה (1745-1679)

קונצ'רטו לשמונה קולות בסול מז'ור

אנטוניו ויואלדי (1741-1678)

מגניפיקט לארבעה קולות,

למקהלה מעורבת ולתזמורת

בסול מינור, רי"ו 610

הפסקה

יוסף ברדנשוילי (1948)

הללויה - מגניפיקט (בכורה עולמית)

יאן דיסמאס זלנקה

"היפוכונדריה" לשבעה קולות בלה מז'ור

גאורג פיליפ טלמן (1767-1681)

מגניפיקט גרמני בסול מז'ור

חדשנות ומעוף מאפיינים את המנצח והחלילן אבנר בירון, מייסדה, מנהלה ומנצחה הקבוע של הקאמרטה הישראלית ירושלים. בעבודה שיטתית ויצירתית הקנה לתזמורת יוקרה בארץ ובעולם, והופעותיה תחת שרביטו זוכות לשבחי הביקורת, לאמון המנויים הוותיקים ולהערכת המצטרפים החדשים. מלבד 30 עונות הקונצרטים על בימות המוסיקה בארץ, הופיעה הקאמרטה באולמות המרכזיים של פריס, אמסטרדם, ברלין, לוצרן, באזל, ז'נבה, מדריד, ניו יורק, וושינגטון, לוס אנג'לס, שיקגו, אלסקה, בייג'ין, שנחאי, טביליסי, ירוואן ועוד.

לצד העלאת נכסי צאן הברזל של המוסיקה הקלאסית, אבנר בירון משלב ברפרטואר הקאמרטה יצירות מעניינות ונדירות מן המוסיקה העולמית, והוא מזמין בעבור התזמורת יצירות חדשות ממלחינים ישראלים. חלק ניכר מזמנה וממראה של התזמורת מיוחד לפעולות חינוך למוסיקה בקרב תלמידים בירושלים וברחבי הארץ.

את הקריירה המוסיקלית שלו החל אבנר בירון כחלילן בתזמורת הפילהרמונית הישראלית ובתזמורת הקאמרית הישראלית. לפני כן למד ביולוגיה באוניברסיטה העברית והשתלם בניצוח באקדמיה למוסיקה בווינה ובמנצחנות של זלצבורג. גישתו למוסיקה ולאינטרפרטציה מושפעת מהשכלתו הרחבה במוסיקה ובמדע. כחלילן הירבה להופיע בירון בהרכבים קאמריים וברסיטלים וניהל כיתות אמן רבות משתתפים בארץ ובחוץ לארץ.

כמורה וכמחנך העמיד דורות של חלילנים ושל מורים לחליל. הוא אף הקים את "אנסמבל סולני הגליל", הרכב וירטואוזי שזכה להצלחה בינלאומית בזמן קצר.

אבנר בירון ניצח על התזמורת הפילהרמונית הישראלית, התזמורת הסימפונית ירושלים רשות השידור והסינפונייטה באר שבע, והוא מזמין לנצח על תזמורות ברחבי העולם. כמוכן כיהן כמנהל המוסיקלי של פסטיבלים, ביניהם "אבו גוש" ו"ימי מוסיקה וטבע בגליל".

ב-1994 נתמנה בירון לראש האקדמיה למוסיקה ולמחול בירושלים. בשלוש הקדנציות של כהונתו הצעיד את האקדמיה להישגים מרשימים: הוא יזם פתיחת מחלקה למוסיקה מזרחית, הקים את התזמורת הקאמרית של האקדמיה ויסד את הפקולטה למוסיקה רבת-חומית. בירון נבחר לכהן כחבר הוועדה המתמדת של ארגון האקדמיות הגבוהות למוסיקה באירופה (AEC). ב-2005 זכה בפרס שרת החינוך על מצוינות ותרומה אמנותית רבת שנים למוסיקה בארץ.

עגלון עגלונים

המלחינים הגדולים לילדים הקטנים

מנחה: איריס רגב

סדרה של 4 קונצרטים המציגה את המלחינים הגדולים של המוסיקה הקלאסית
הסדרה מיועדת לבני 4-9

מחיר הסדרה בתל אביב: 220 ₪
מחיר כרטיס בודד: 70 ₪
מחיר הסדרה בירושלים
(מקומות לא מסומנים): 160 ₪
מחיר כרטיס בודד: 55 ₪
רכישת מנויים בקופת התזמורת:
1-700-55-2000

בשיתוף

מוזיאון תל אביב לאמנות

3 כהן

נועם זילברברג מנצח
ירושלים, המינהל הקהילתי,
הגבעה הצרפתית
יום ג', 31.3.15 בשעה 17:00
מוזיאון תל אביב לאמנות
יום ד', 1.4.15 בשעה 17:00

4 הייזן

יונתן שפנדורף מנצח
ירושלים, המינהל הקהילתי,
הגבעה הצרפתית
יום ד', 17.6.15 בשעה 17:00
מוזיאון תל אביב לאמנות
יום ה', 18.6.15 בשעה 17:00

1 פאן

רוני פורת מנצח
ירושלים, המינהל הקהילתי,
הגבעה הצרפתית
יום ד', 16.12.14 בשעה 17:00
מוזיאון תל אביב לאמנות
יום ה', 18.12.14 בשעה 17:00

2 מורס

אורי לשמן מנצח
ירושלים, המינהל הקהילתי,
הגבעה הצרפתית
יום ב', 9.2.15 בשעה 17:00
מוזיאון תל אביב לאמנות
יום ד', 11.2.15 בשעה 17:00

צבי עמנואל מריאל / קונטרה־טנור

זמר הקונטרה־טנור צבי עמנואל מריאל החל את דרכו המוסיקלית בלימודי קרן יער בבית הספר התיכון לאמנויות בתל אביב ובתיכון תלמה ילין בגבעתיים. את המשך לימודי הקרן עשה בגרמניה: בדרזדן אצל פטר דאם ובפרנקפורט אצל פרופ' מריילואיזה נוינקר. את יכולותיו כקונטרה־טנור גילו הסופרן פרופ' מריאנה פישר־קופפר ובמאי האופרה הארי קופפר מן ה"קומישה אופר" של ברלין, והם היו למדריכיו בזמרה. לאחר זמן קצר החלו להגיע הפניות: מפסטיבלי זלצבורג וטורינו - שבשניהם הופיע באופרה גוגו נוֹ אֵיקוֹ מאת הנס ורנר הֶנֶצֶה - ומפסטיבל באד הֶרְסְפֶלד, שם גילם את אוברון בחלום ליל קיץ של בריטן. באמסטרדם גילם צבי את דניאל באורטוריה בלשאצר להנדל בהפקת הארי קופפר; בברלין ובבתי האופרה של ברן ותון שבשווייץ שר את התפקיד הראשי באדיפוס, קירפרודוקציה של חבורת המלחינים והבמאים Team Resonanz; עם האנסמבל I Confidenti של פוטסדאם ביצע אורטוריות מוקדמות של הנדל ובעיירת המרחצאות באד אורב בהֶסֶן גילם את הנסיך אורלופסקי באופרטה העטלף של שטראוס. במנהיים גילם את פיטר באופרה שדים (על פי דוסטויבסקי) מאת אדריאנה הולסקי (Hölszky) ובפסטיבל שווצינגן שר את תפקיד סיפֶרה במיתרידטה של מוצרט. כזמר קונצרטים צבי מרבה להופיע עם נגן האורגן מתיאס אייזנברג. זו הופעתו הראשונה עם הקאמרה.

עינת ארונשטיין / סופרן

עינת ארונשטיין שרה שנים רבות במקהלת מורן ובאנסמבל זמרי מורן. אחר כך שירתה כמוסיקאית מצטיינת בצה"ל והשלימה לימודי תואר ראשון בזמרה בבית הספר למוסיקה ע"ש בוכמן־מהטה באוניברסיטת תל אביב בהדרכת אפרת בן־נון. כיום היא לומדת בסדנאות של ג'ון נוריס ושל אָבִי פורמנסקי בברלין. בין תפקידיה האופראיים: טוסקה (פוצ'יני), בסטיין ובסטיינה וחליל הקסם (מוצרט), הנזל וגרטל (הומפרדינק), מעשה בחצי ירח (מיכאל וחיה שנהב), הילד חולם (גיל שוחט), לעוף מכאן וצחוק של עכברוש (שתיהן של נאוה סמל ואלה מילך־שריף). עינת הופיעה עם הפילהרמונית הישראלית, פילהרמונית האג, הסימפונית ירושלים רשה"ש, הסימפוניות של חיפה וראשון לציון, סימפונט רעננה, הסינפונייטה באר שבע, הקאמרית הישראלית, סולני תל אביב, בארוקדה ותזמורת הבארוק ירושלים. היא שרה תחת שרביטי מהטה, אטינגר, איתי, בורשבסקי, גיודי, הולרוג, זבה, רודן, שטקלר, שטרן, שמר ועוד. עינת זכתה בפרס הראשון בתחרות האקדמיה למוסיקה בתל אביב, בפרס השני בתחרות האופרה הבינלאומית במג'נטה שבאיטליה ובפרס האקדמיה וחביבת הקהל בתחרות האופרה והמוסיקה של מרגו בצרפת. ב-2012 זכתה בפרס האמן הצעיר המצטיין בתחרות הבינלאומית "צ'סטי" לשירת בארוק של פסטיבל אינסברוק. זו הופעתה הראשונה עם הקאמרה.

גיא פלץ / בריטון

גיא פלץ, בוגר תיכון תלמה ילין בגבעתיים והאקדמיה למוסיקה ולמחול בירושלים, בכיתות של מרינה לויט, עידו אריאל ורון בורשסקי. הוא שירת כמוסיקאי מצטיין בחיל החינוך והנוער של צה"ל ושר במקלהת מורן. כיום הוא משמש גם כמנצח באנסמבל סולני מורן.

גיא הופיע כסולן עם התזמורת הקאמרית הישראלית, תזמורת נתניה הקאמרית הקיבוצית, הקאמרטה הישראלית ירושלים, תזמורת הבארוק ירושלים, המקלהת הקאמרית ירושלים ועוד. הוא חבר ברביעיית "גלוריאנה", המבצעת מוסיקת רנסנס, והוא שר עם האנסמבלים הישראליים "בארוקדה", "פניקס" ו"סולני באך", עם "קונסורט טברנר" הבריטי ו"קאפלה קרקוביניזיס" הפולנית.

גיא פלץ השתתף בסדנאות ובכיתות אמן של גיאן דורנמן בארה"ב, אן מוניאוס בקנדה, גרהם ג'ונסון ופיטר הארווי באנגליה, ריטה דאמס בהולנד ודיוויד שטרן בישראל. בין הופעותיו: משיח (הנדל), ביתן הבדידות (נעם סיוון), בת יפתח (אהרון חרל"פ), דידו ואניאס (פרסל), דולי הפנינים (ביזה), חלום ליל קיץ (בריטון), הכתרתה של פופאה ואורפיאו (מונטוורדי).

גיא זכה בפרסים מטעם קרן בוכמן-היימן וקרן רונן. כמו כן זכה בפרס על שם עוה"ד ליאון שטרן, פרס בית הספר תלמה ילין (2010) ופרס דיקן הפקולטה לאומנויות הביצוע של האקדמיה למוסיקה ולמחול בירושלים.

מרסל בקמן / טנור

הטנור ההולנדי מרסל בקמן הוא סולן מבוקש ביצירות בארוקיות, קלאסיות ובנות ימינו: הוא היה פדרילו בהחטיפה מן ההרמון ובזיליו ודון קורציו בנישואי פיגרו (מוצרט), בְּרִנִּיצָה באִי־פֶּרְמֶסְטֶרָה (קאוואלי), וֶלְרֶ/דָּמֶן בהאינדיאנים האצילים (ראמו) ואתור רמבו בליל התופת של המלחין ההולנדי בן זמננו רודריק דה מאן.

בקמן זכה לשבחים מרובים על הופעותיו באופרות של מונטוורדי הכתרתה של פופיאנה ושובו של אוליסס למולדתו, שתיהן בתיאטר אן דר וין שבווינה בבימוי רוברט קרסן. באמסטרדם גילם את החנווני אייסלינגר באמני השירה מנירנברג של ואגנר ואת תפקיד זאמר באופרה אגדה מאת המלחין ההולנדי בן זמננו פטר-יאן וואגמן.

מרסל הופיע עם פילהרמונית של ברלין, הקונצרטחבאו, תזמורת "המאה ה-18" ההולנדית, האנסמבל הצרפתי "האמנויות הפורחות", האנסמבל למוסיקה עתיקה של קלן, אגודת באך ההולנדית ועוד. הוא שר תחת שרביטי סר סיימון ראטל, ויליאם כריסטי, איוואן פישר, פרנץ בריגן, ג'ון אדמס, פטר דייקסטרה וריינברט דה לָב.

מרסל בקמן הופיע בפסטיבל הפסחא של זלצבורג, הפסטיבל למוסיקה עתיקה ו"ימי המוסיקה ההולנדיים" שניהם באוסטרכט, פסטיבל ברגנץ, פסטיבל שזדידי (La Chaise-Dieu) באוֹבֶרן ופסטיבל סִטוֹ קִינֶן בַּמְּצוּמוּטוֹ שביפן.

זו הופעתו הראשונה עם הקאמרטה.

האנסמבל הקולי הישראלי / בניהולו המוסיקלי של יובל בן עוזר

מאז נוסד האנסמבל הקולי הישראלי* בידי יובל בן עוזר בשנת 1993, כבש את מקומו כגוף הקולי המקהלתי הקאמרי המוביל בישראל. האנסמבל מורכב מזמרות ומזמרים מקצועיים, הוא מופיע במיטב האולמות והפסטיבלים בארץ וזוכה להצלחה בקרב הקהל, המבקרים ואנשי המקצוע. רפרטואר האנסמבל משתרע ממוסיקת ימי הביניים ועד למוסיקה בת זמננו ובכלל זה יצירות אוונגרדיות והקלטות פסקול לסרטים.

מנצחו ומנהלו מוסיקלי של האנסמבל, יובל בן עוזר, הוא בוגר האקדמיה למוסיקה בירושלים ובית הספר למוסיקה באוניברסיטת אינדיאנה שבארצות הברית. כמנצח אורח ניצח על כל התזמורות החשובות בישראל ועל תזמורות באירופה ובדרום אמריקה. בן עוזר מרבה לשותף פעולה עם התזמורת הפילהרמונית הישראלית. כמנצח המקהלה עבד בקונצרטי הפילהרמונית תחת שרביטיהם של גדולי המנצחים בעולם: זובין מהטה,

גיימס לוויין, דניאל ברנבום, אנטוניו פפאנו, דניאל אורן וג'וזפה סינפולי. בן עוזר משמש גם כמנהל המוסיקלי של מקהלת הקיבוץ הארצי והוא יועץ ומרצה מבוקש בתחום השילוב בין מוסיקה ועבודת צוות וניהול.

האנסמבל הקולי הישראלי מופיע עם התזמורות המובילות בישראל ובהן הפילהרמונית הישראלית, הקאמרטת הישראלית ירושלים, התזמורת הסימפונית ירושלים רשות השידור, תזמורת נתניה הקאמרית הקיבוצית והסימפונית ראשון לציון. לצד ההופעות תחת שרביטו של בן עוזר, האנסמבל מופיע עם מנצחים מן השורה הראשונה בעולם: פרידל ברניס, ג'ון פול, אנדרו פארוט ואנתוני רולי.

האנסמבל משתתף באורח קבוע בסדרות קונצרטים בערים הגדולות בארץ והוא נטל חלק בביצועי בכורה בפסטיבל ישראל, ביניהם רבי אמנון ממגנצה מאת רון וידברג ומשורר בניו יורק מאת דורי פרנס. כמו

כן הוא משתתף בפסטיבלים בינלאומיים בגרמניה, לוקסמבורג, סרדיניה, סלובניה, פורטוגל, צרפת וקוריא. האנסמבל זכה בפרסים ראשונים בתחרויות בינלאומיות למקהלות במלטה (1998), בספרד (2000) ובבלגיה (2001). לאנסמבל סדרות קונצרטים בתל אביב, בירושלים, בחיפה, ברעננה ובמודיעין.

זמרי המקהלה:

סופרן: נעמי אנגל-בריל, תום בן ישי,

עטר דוד, טליה דיסון, נאוה סהר,

שקד סטרול, אירה קלכמן.

אלט: עידית ביגל, ערה גבעוני,

הדס דהרי, תמר לנדסברג, אביבית מנחם.

טנור: אורי בצ'קו, גבריאל גולר,

משה הס, כפיר לוי, לירן קופל.

בס: קדם ברגר, עוז וייס, אלון חזן,

מוטי סטפק, פיטר סימפסון,

דניאל פורטנוי, רונן רביד.

.....
*תחת השם "האנסמבל הקולי החדש"

אהבת אמת

אבנר בירון מנצח
מארי מוריה סופרן (יפן)

יוהאן פרידריך פאש אוברטורה בסול מז'ור
תומאס ארנה קנטטת הבוקר
אטיליו אריוסטי אהבת אמת
נעמה תמיר הזיות אביב (בכורה עולמית)
אלסנדרו סקרלטי קנטטת חג המולד
ג'ואקינו רוסיני סרנדה לתזמורת קטנה

ירושלים: אולם הנרי קראון

יום ג', 18.11.14 בשעה 20:00

תל אביב: מוזיאון תל אביב לאמנות

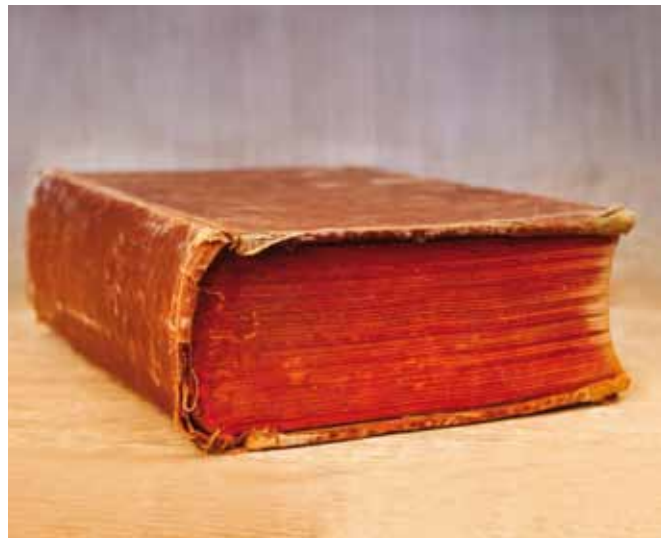
יום ה', 20.11.14 בשעה 20:30 (סדרת שבת)

יום ו', 21.11.14 בשעה 13:00

יום א', 23.11.14 בשעה 20:00

כרמיאל: היכל התרבות

יום ב', 24.11.14 בשעה 20:30

בעקבות הפילוסופים

בוריס ברוט מנצח (קנדה)
קוליה בלאכר כינור (גרמניה)

יוזף היידן סימפוניה מס' 22 ("הפילוסוף")
ארתור פוט סוויטה לתזמורת כלי קשת
ג'ורג' גרשווין סוויטה לתזמורת קאמרית "פורגי ובס"
(בעיבוד: אבנר דורמן)
אלסנדרה סלֶבְטִי "שירים מאִיָּה" (בכורה עולמית)
לאונרד ברנשטיין סרנדה בעקבות "המשתה" של אפלטון

ירושלים: אולם הנרי קראון

יום ג', 28.10.14 בשעה 20:00

כרמיאל: היכל התרבות

יום ד', 29.10.14 בשעה 20:30

רחובות: אולם ויקס במכון ויצמן

יום ה' 30.10.14 בשעה 20:00

תל אביב: מוזיאון תל אביב לאמנות

מוצ"ש, 1.11.14 בשעה 20:00

השם מגניפיקט ניטל מפתחת המזמור "Magnificat anima mea Dominum" ("רוממה נפשי את האל"). על פי המסורת הנוצרית, השמיעה מרים הנצרתית מזמור זה משנודע לה מפי המלאך גבריאל כי היא נושאת ברחמה את משיח ישראל. המזמור, הקרוי גם "שירה של מריה", מובא בפרק א' של הבשורה על פי לוקס, והוא בנוי על פי דגם פרקי התהילים.

המגניפיקט מדוקלם או מושר רבות בטקסי הכנסייה הקתולית, הפרוטסטנטית והיוונית-אורתודוקסית. בהיותו שיאו של טקס תפילת הערבית (וספֶּרֶס), הושמע המזמור בכל המודוסים הכנסייתיים. בימי הביניים זכה בגרסאות גרגוריאניות וברנסאנס הומצאו לו עיבודים פוליפוניים. אין כמעט מלחין רנסנס שהניח ידו ממנו. ג'ובאני פלסטרינה הלחין 35 מגניפיקטים ואורלנדו די לאסו - יותר ממאה.

גם בקרב מלחיני הבארוק נשמרה פופולאריות המזמור. הטקסט הנסער העניק להם הזדמנויות רבות ל"ציורי מילים". מפורסמים המגניפיקטים של מונטוורדי, שיץ, ויואלדי, באך ופרגולזי. שלושה מארבעת המגניפיקטים שבקונצרט שלנו נוצרו בתקופת הבארוק - אחד בתחילה, אחד באמצע ואחד בסוף.

מן המחצית השנייה של המאה ה-18 ירדה פופולאריות המגניפיקט. נציין את הגרסאות הקלאסיות של ק.פ.ע. באך ומוצרט, הרומנטיות של ברוקנר ורחמנינוב והמודרניות של פנדרצקי, פֶּרֶט וג'והן ראטר. היום, יוסף ברדנשווילי מעניק לנו מגניפיקט כללי-אנושי, רב-לשוני.

המלחין האיטלקי תומאזו אלבינוני, בן זמנו של באך, האריך ימים יותר מגאון הבארוק הגרמני. חיי אלבינוני ויצירותיו לוטים מעט בערפל, בין היתר, כיוון שעם מחיקת העיר דרזדן במלחמת העולם השנייה על ידי בנות הברית, נהרסה כליל הספרייה הממלכתית ובה ארכיון אלבינוני גדול.

תומאזו אלבינוני היה בנו של אציל עשיר בוונציה - זאת יודעים - ולמד נגינה בכינור וזמרה. את תהילתו כמלחין 50 אופרות השיג בערים איטלקיות רבות, ובהן ונציה, ג'נובה, בולוניה, מנטובה ונאפולי. נראה שמעולם לא חיפש משרה בכנסייה או בחצר אציל, שכן בעל אמצעים היה, וחופשי להלחין כאוות נפשו: הוא כתב גם מוסיקה כלית, כולל תשע סימפוניות, והסונטות והקונצ'רטי שלו היו חביבים בזמנם לא פחות מחיבורי ויואלדי וקורלי.

גם באך נמשך אל המוסיקה הכלית של אלבינוני. עובדה היא כי הלחין שתי פוגות על פי נושאי אלבינוני ונהג להשתמש בחומרים של המלחין האיטלקי כתרגילי הרמוניה לתלמידיו. גם יצירות דתיות הלחין אלבינוני, אך כאמור, רבות מיצירותיו אבדו.

על המגניפיקט שנשמיע הערב הדעות חלוקות: מילון גרוב מטיל ספק אם הוא אכן של אלבינוני, אך הוצאת התווים קונצלמן, מדפיסת הפרטיטורה, מבטיחה נאמנה, כי מצאה העתק בכתב יד בספרייה הממלכתית בברלין, צרורה עם פרטיטורות של מלחינים שונים ושם הכותרת אומרת: "מאת ת' אלבינוני, קפלמייסטר בוונציה, 1720: מגניפיקט לארבעה קולות וכלי נגינה". המו"ל מציין עוד, כי בפרטיטורה אין פירוט הכלים האמורים ללוות את ארבעת קולות השרים ואת המקהלה, וכי חסרים גם ציוני השמפו והדינמיקה. את כל זה השלים בשנת 1968 המוסיקולוג פליקס שרדר.

ביצירה הקצרה קטעי סולו נעימים המתארים את אסירות התודה העמוקה של מרים (ובעקיפין: של נפש המתפלל ו/או המתפללת) על החסד האלוהי, ופסקאות מקהלה מרשימות המעלות את המגניפיקט לגבהים, בעיקר במקומות בטקסט שמדובר בהם על "כל הדורות" ועל "הגדולות שעשה האל". כפי שנהוג בכל המגניפיקטים, הבית המסיים איננו מתוך בשורת לוקס, אלא מזמור שבח המשמש מִטְבֵּעַ תדיר בתפילות הנוצריות. כאן הוא מולחן כפוגה חגיגית, כיאה לסיום.

המגניפיקט (כמו רוב הברית החדשה) נכתב במקור ביוונית, אך הגרסה הנהוגה בכנסייה הקתולית היא הטקסט הלטיני מתוך תרגום הוולגטה. התרגום העברי שאנחנו מביאים כאן הוא של מאיר הלוי לטריס (לעטעריס) (1800-1871), משורר וסופר עברי ועסקן ספרותי, איש תנועת ההשכלה בגליציה ובאוסטריה.

לוקס א', 46-55

רוֹמְמָה נִפְשִׁי אֶת יְהוָה,
וּתְגַל רוּחִי בְּאַלֹהֵי יִשְׁעִי.

אֲשֶׁר רָאָה בְּעֵינֵי אִמָּתוֹ,
כִּי הִנֵּה מַעֲתָה יִאֲשְׁרוּנִי כָּל הַדְּרוֹת,

כִּי גְדֻלוֹת עָשָׂה לִי הָאֵל
וְקָדוֹשׁ שְׁמוֹ,
וְחִסְדּוֹ לְדוֹר דּוֹרִים
עַל יִרְאָיו.

גְּבוּרוֹת עָשָׂה בְּזַרְעוֹ,
פֶּזַר גָּאִים בְּמִזְמוֹת לִבָּם.

הִרִס נְדִיבִים מְכֻסָּאוֹתָם
וַיִּרֶם שְׁפִלִים.

רַעֲבִים מָלֵא טוֹב, וְעֹשִׁירִים שָׁלַח רִיקָם.
תָּמַךְ בְּיִשְׂרָאֵל עַבְדּוֹ, לְזָכֹר אֶת רַחֲמָיו.

כְּאֶשֶׁר דִּבֶּר אֶל אֲבוֹתֵינוּ,
לְאַבְרָהָם וּלְזַרְעוֹ עַד עוֹלָם.

הדוקסולוגיה הקטנה*

תְּהִלָּה לְאָב, וְלִבֶּן וְלְרוּחַ הַקֹּדֶשׁ,
כְּפִי שְׁהָיָה בְּרֵאשִׁית, וְעַתָּה וּלְתִמְדָּה,
לְעוֹלָמֵי עוֹלָמִים, אָמֵן.

Lucas 1:46-55

Magnificat anima mea Dominum,
Et exsultavit spiritus meus in Deo salutari meo.

Quia respexit humilitatem ancillae suae,
Ecce enim ex hoc beatam me dicent omnes generations,

Quia fecit mihi magna, qui potens est,
et sanctum nomen eius,
Et misericordia eius in progenies
et progenies timentibus eum.

Fecit potentiam in brachio suo,
Dispersit superbos mente cordis sui;

Deposuit potentes de sede
et exaltavit humiles.

Esurientes implevit bonis, et divites dimisit inanes.
Suscepit Israel puerum suum, recordatus misericordiae,

Sicut locutus est ad patres nostros,
Abraham et semini eius in saecula.

Doxologia minor*

Gloria Patri, et Filio, et Spiritui Sancto.
Sicut erat in principio, et nunc, et semper,
Et in saecula saeculorum, Amen.

*הדוקסולוגיה הקטנה
(doxologia minor)

המוספת לפי המנהג
הנוצרי גם לאחר פרקי
תהילים, מובדלת מן
הדוקסולוגיה הגדולה
(doxologia maior),
שהיא פרק הגלוריה
במיסה הקתולית.

לא מכבר, בדברו על הקמת הקאמרה לפני שלושה עשורים, אמר מאסטר אבנר בירון: "ידעתי שיש מלחינים מצוינים שהם בצל. מלחינים לא פחות טובים, אבל לא ידועים. לכן רציתי... לצד המיינסטרים, להביא גם מיצירות מלחינים כגון אריוסטי, זלנקה".

יאן זלנקה היה מלחין בארוק צ'כי. הוא נולד לא רחוק מפראג, הבכור במשפחת שמונה ילדים. אביו היה מורה ונגן עוגב וכנראה ממנו קיבל יאן את ראשית חינוכו המוסיקלי. אחר כך למד בקולג' ישועי בפראג והתמחה בנגינת ויולונה, כלי ברגיסטר הקונטרבס. בסביבות 1710 עבר לדרזדן, היה לנגן ויולונה בתזמורת חצרו של פרידריך אוגוסט השני "החזק", ונשאר שם 35 שנה. זלנקה שאף, וכמעט הצליח, להיות לקפלימייסטר התזמורת, אך רק כמעט: פרנסי העיר העדיפו עליו את יוהאן אדולף האסה ואת יוהאן סבסטיאן באך. תוארו של זלנקה היה נותר "נגן קונטרבס ומלחין".

בין 1716 ל-1719 השתלם זלנקה בוונציה ובווינה, שם למד אצל תיאורטיקן המוסיקה יוהאן יוזף פוקס, שמרעיונות הקונטרפונקט שלו הושפעו גם היידן, מוצרט ובטהובן. זלנקה הישועי זכה בפי רבים לכינוי באך הקתולי, הן בשל דתיותו והן בשל כישורו. הוא חיבר בעיקר מוסיקה דתית: עשרים מיסות, שני מגניפיקטים ושלוש אורטוריות. היום, בין ארבעה מגניפיקטים, נציג שתי יצירות פליות משלו.

בנוסף לנגינה ולהלחנה, זלנקה גם לימד והדריך. החלילן המשובח יוהאן יואכים

קוונץ היה בין תלמידיו. בין חבריו הקרובים היו הקפלמייסטרים טלמן ופיזנדל. זה האחרון המשיל את יצירות זלנקה "לפירות מתוקים". גם באך הכיר את זלנקה והוקירו. זאת אנחנו יודעים מדברים שכתב בנו של באך, קרל-פיליפ-עמנואל. עוד ידוע שבאך ביקש מבנו הבכור, וילהלם פרידמן, להעתיק פרק "אמן" ממגניפיקט של זלנקה, לשם שימוש בכנסייתו, כנסיית תומס הקדוש של לייפציג.

ההערכה הרבה שעורר זלנקה בקרב בני זמנו באה הודות למבנים המקוריים של חיבוריו, המצאותיו ההרמוניות והריתמיות והקונטרפונקט המשוכלל שלו. בקונצרט הערב נשמע את כל זה. דמיאן תומפסון, מבקר המוסיקה של שבועון ה-Spectator הלונדוני אומר על זלנקה: "הוא שייך לנורך קונפורמיסטים של המוסיקה, שניסויהם בתחום ההרמוניה הזניקו אותם לדור אחר".

במהלך עבודתו רבת השנים בחצר דרזדן ערך זלנקה ביקור חטוף בפראג בשנת 1723, כדי לתרום תרומה מוסיקלית לחגיגות שבהן הוכתר קרל השישי, קיסר האימפריה, גם למלך בוהמיה. מלבד היצירה הדתית-קולית של זלנקה שהועלתה באוזני קרל השישי והקיסרית שעמא, אליזבת כריסטינה, הלחין זלנקה במשך אותו ביקור מולדת ("בחופזה" כדבריו) שישעה קונצ'רטי. רק ארבעה מהם נשמרו ושניים מהם נשמע היום, משני צדי ההפסקה.

*רשימת יצירות זלנקה

קונצ'רטו לשמונה קולות

בסול מז'ור רי"ז* 186 / כ-15 דק'

שמונת הקולות הם אבוב, בסון, שני כינורות, ויולי, צ'לי, קונטרבס וצ'מבלו. בפרק הראשון, הנמרץ, האבוב יוצא מגדר ה-tutti ומתורן לו בנגינת סולו, עד כי נדמה שבקונצ'רטו לאבוב ולתזמורת מדובר. אך אז גם הכינור זוכה לאמירות יחיד והוא מפתח שיחה עם האבוב. עצירות אדג'ו, במחזוריות ממכרת, מעניקות לפרק האלגרו לוויית חן. בפרק השני, אדג'ו לירי, תור הבסון והצ'לו לשיר שירים, ובפרק המסיים, השופץ, האבוב והכינור רנים בשוובות כציפורים, ומולם, טובי לב, הבסון והצ'לו מנהמים.

"היפוכונדריה" לשבעה קולות

בלה מז'ור רי"ז* 187 / כ-9 דק'

אין ספק: שם מקורי מצא לו יאן דיסמאס זלנקה ל"אוברטורה הצרפתית" הזאת, הכתובה לשני אבובים, בסון, שני כינורות, ויולה וקונטינואו. אם רצה זלנקה לבטא ביצירתו את תחושותיו של איש החושש לבריאותו, הרי שהצליח בכך: הפרק הראשון, המסומן Grave, חמור סבר, פוסח על שתי הסעיפים: הוא מתחיל במז'ור, אך אז המינור המקביל משתלט, ושוב המז'ור גובר, כמי שמיטלטל בין דכדוך לתקווה. הפרק השני, אלגרו, מכיל מרוצי פוגה ומדגים יפה את תהילת הקונטרפונקט שקנה לו זלנקה. גם אנרגיה עצבנית ניתן למצוא בו. במקום להסתיים, הוא מאט מאוד ומתגלגל לידי פרק שלישי משוך-צלילים, שבו הרמוניות דיסוננטיות ביותר מביעות מלנכוליה... או היפוכונדריה?

כמו הרושם המִכָּה במי שמגיעים לירושלים
מן המדבר שבמזרח, כך מפתיעים צלילי
הפתיחה של המגניפיקט הזה את אוזנו
של שוחר המוסיקה. ובמטפורה הקרובה
יותר לחיי ויואלדי: כרושם מראה ארמון
הדוגים של ונציה למגיחים אליו מעיקולה
של תעלה. המנצח מוריד את שתי ידיו,
וחומת צליל הומופוני* נפקחת לנגד
אוזניך ומרטיטה את האולם בהרמוניה
כרומטית, נשגבת. שוני בתוך אחדות
ולהיפך. דקה ורבע, לא יותר.

הכומר אנטוניו ויואלדי היה בן 25
כשהתקבל לעבודה באוספִּדֶּלָה דֶּלָה
פִּיטָה ("בית ההארכה של החמלה"),
בית מחסה לצעירים נזקקים בוונציה.
תפקידו הראשון שם היה מורה לכינור,
אך לאט, לאט הוסיף לרשימת תפקידיו
הלחנה, תזמור וניצוח, וכך השכיל לטפח
תזמורת משובחת ומקהלה מופלאה, על
טהרת הנשים. הבית העניק מחסה לילדים
יתומים או זנוחים. את הבנים נהגו ללמד
מקצוע ולשלחם לעבוד ואת הנערות לימדו
מוסיקה. זמן לא רב אחרי שהחל ויואלדי
לעבוד שם עלה פרסומו של המוסד עוד
ועוד, ושמעו החל למשוך תיירים מכל
רחבי אירופה, שהמפורסמים בהם היו
ז'אק ז'אק רוסו הצרפתי וולפגנג פון גתה
הגרמני. שניהם יצאו מגדרם לשמע
המוסיקה והביצוע.

בתחילה, כנראה בשנת 1715, כתב ויואלדי
את המגניפיקט הזה למען המקהלה
הנשית והתזמורת הנשית שב"אוספִּדֶּלָה".
כעשור אחר כך התאימו לארבעה סולנים,
למקהלה מעורבת, לשני אבובים, לכלי קשת

ולקונטינאו. ייתכן כי נכתב למען
מקהלתו של החשמן אוטובוני של רומא,
מתומכי קורלי, אשר לו הקדיש גם אלבינוני
את אופוס 1 שלו. בשנים אחר כך הוסיף
ויואלדי גרסאות למגניפיקט, אחת מהן
לשתי מקהלות ולשתי תזמורות. נוטים
לחשוב שבימי חייו של ויואלדי היה
המגניפיקט יצירתו הפופולארית ביותר.
את תפילת מרים ואת הדוקסולוגיה
הקטנה המצורפת*, חילק ויואלדי
לתשעה פרקים, באופן הבא:

1. אדג'ו בסול מינור (4/4):

המקהלה: רומִמָּה נפִּשִׁי

(magnificat anima mea):

"חומה" הומופוני.

2. אלגרו בסי במול מז'ור (4/4):

סולו סופרן: וְתָגֵל רוּחִי

(et exultavit spiritus meus),

סולו אלט: אֲשֶׁר רָאָה בְּעֵינֵי אֲמָתוֹ

(quia respexit humilitatem):

צירוף מדיום למסר: במילים כָּל

הַדֹּרוֹת (omnes generationes),

כל המקהלה שרה.

סולו טנור: כִּי גָדְלוֹת עָשָׂה לִי

(quia fecit mihi magna).

3. אנדנטה מולטו בדו מינור (4/4):

המקהלה: וְחֶסֶד לְדוֹר דּוֹרִים

(et misericordia eius in progenies):

אחרי הקדמה כלית קצרה - פרק

קונטרפונקטי, עשיר בהרמוניות

כרומטיות, הנחשב לב לבה של היצירה.

4. פרסטו בסול מינור (3/4):

המקהלה: גְּבוּרוֹת עָשָׂה

(fecit potentiam): שירה נמרצת,

בליווי סוער של התזמורת.

5. אלגרו בסול מינור (3/4):

המקהלה: הָרֶס נְדִיבִים

(deposuit potentes):

המקהלה והתזמורת באוניסונו.

6. אלגרו בסי במול מז'ור (4/4):

דואט של שתי סופרניות: רְעִיבִים מְלֵא

טוֹב (esurientes implevit bonis):

ליווי בקונטינאו בלבד.

7. המקהלה:

לרגו ברה מינור (4/4):

תָּמַךְ בְּיִשְׂרָאֵל (suscepit Israel),

אלגרו - אדג'ו ברה מינור (4/4):

לְזַכֵּר אֶת רַחֲמֵי

(recordatus misericordiae suae).

8. אלגרו מה פוקו בפה מז'ור (4/4):

המקהלה: כְּאֲשֶׁר דָּבַר

(sicut locutus est): רק הזמרות

והבסים שרים. לתזמורת נוספים

שני אבובים, המשתתפים בפרלוד

הקצר ובליווי.

9. לרגו בסול מינור (4/4):

המקהלה: תְּהִלָּה לְאֵב, וְלִבֵּן וְלִרוּחַ הַקֹּדֶשׁ

(gloria patri et filio et spiritui sancto):

חזרה מוסיקלית אל ראשית היצירה,

בשל הפראזה שתושר מיד:

"כפי שהיה בראשית".

אנדנטה: כְּפִי שֶׁהָיָה בְּרֵאשִׁית

(sicut erat in principio),

אלגרו: לְעוֹלָמֵי עוֹלָמִים, אָמֵן

(et in saecula saeculorum, amen):

פוגה צוהלת.

*מוסיקה רב־קולית, שבה לקול ראשי אחד

כפופים קולות ליווי הרמוניים.

**ראו טקסט המגניפיקט אחרי עמוד אלבינוני.

יוסף ברדנשווילי, יליד גאורגיה שבקווקז, קיבל דוקטורט באקדמיה למוסיקה של טביליסי ב-1976 בטרם החל להלחין, לחנך ולנהל. עד עלייתו ב-1995 לימד באקדמיה בטביליסי, עמד בראש מוסדות מוסיקה, כיהן כסגן שר התרבות במחוז אג'ארה שעל שפת הים השחור והפיק פסטיבלים בינלאומיים. כיום הוא נמנה עם סגלי בית הספר הגבוה למוסיקה בוכמן-מהטה באוניברסיטת תל אביב והאקדמיה למוסיקה ולמחול בירושלים.

יוסף ברדנשווילי הלחין כ-100 יצירות, ובהן ארבע אופרות, שהאחרונה בהן, "מסע אל תום האלף", הוזמנה על ידי האופרה הישראלית ובוצעה בה לציון 20 שנה לייסודה. אשתקד השמיעה הקאמרטה בבכורה עולמית את יצירתו "שירי יין ואהבה" לסופרן, לקונטרה טנור ולתזמורת, על פי טקסטים מאת סאפפו, אבן גבירול, עומר כיאם וגרסיה לורקה, והתלהבות הקהל התחרתה בשבחי המבקרים. עוד בין יצירותיו: סימפוניות, קונצ'רטי, מוסיקה קאמרית וקולית, יצירות לכלי סולו, מוסיקה למחול, לבימה ולכ-40 סרטי קולנוע.

מיטב התזמורות בישראל ביצעו את יצירותיו, ובהן הפילהרמונית הישראלית בניצוח מהטה. מחוץ לישראל הושמעו יצירותיו באיטליה, אנגליה, ארצות הברית, גרמניה, ספרד, צרפת, קנדה ורוסיה וניצחו על ביצועיהן ואלרי גרגייב, גאבור הולרונג, שלמה מינץ, וכטנג קחידזה, ליאור שמבדל וכמובן, אבנר בירון. ברדנשווילי זכה ביותר מתריסר פרסים בגאורגיה ובישראל.

דברי המלחין על יצירתו

כמו יצירות אחרות של השנים האחרונות, כתבתי גם את יצירתי זו במיוחד בעבור הקאמרטה הישראלית ירושלים, והיא מוקדשת למאסטרו אבנר בירון.

מראשית תהליך הכתיבה נמלאתי רצון לעבוד בשלוש שפות: עברית, לטינית ויידיש. ולכן, רוב הטקסטים של שמונת חלקי היצירה הם טקסטי מגניפיקט מסורתיים בלטינית, אולם מתוך רצון לשער כיצד היה עשוי להישמע מגניפיקט שהיהודים אינם מודרים ממנו, בחרתי לשלב גם פסוקים עבריים מקוריים מספר תהילים, אמרות של חז"ל מ"פרקי אבות" וטקסטים ביידיש ובהגיית "לשון קודש" שבפי יהודי אשכנז במשך דורות רבים. בניתי את היצירה כך, שלעיתים השפות השונות מושרות בזמנית, כפי שנשמע

הדיבור הרב לשוני בנמלים או בתחנות רכבת של הכפר הגלובאלי. כיוון שבתפילה מדובר, תקוותי היא כי תיווצר כאן מעין הגשמה מוסיקלית של מאמר ישעיהו בן-אמוץ (נ"ו, ז'): "כִּי בֵּיתִי בֵּית־תְּפִלָּה יִקְרָא לְכָל־הָעַמִּים".

אשר להלחנה, רציתי לשמר הן את הצורה המסורתית-נוצרית של המגניפיקט כסדרת פרקים והן את אופני התזמור של תקופת הבארוק, אך בחרתי גם לתת דרור ליצירותיות שלי כאמן ולחרוג מן המוכר. לכן, למבנה המגניפיקט המסורתי צירפתי סוגות וסגנונות מוסיקליים שלא היו מוכרים למלחיני המאה ה-18. החירות הזאת בולטת במיוחד בהשוואת שני הקצוות: הטקסט של פרק 8 הוא בדיוק הטקסט של פרק 2 ואפילו המוסיקה דומה, אך לא כך התזמור, הטמפו והדינאמיקה.

הללויה - מגניפיקט

לסופרן, לקונטרה־טנור, לטנור, לבריטון, למקהלה ולתזמורת קאמרית
מוקדש למאסטרו אבנר בירון

1. מן הליטורגיה נוצרית

(הטקסט המושר בעמודה הימנית)

Benedictus Dominus Deus Israel!	בְּרוּךְ ה' אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל (מתוך לוקס א', 68)
Magnificat anima mea Dominum!	רוֹמְמָה נַפְשִׁי אֶת ה' (מתוך לוקס א', 46)
Benedicite, omnia opera Domini, Domino!	בְּרַכּוּ אֶת ה' כָּל בְּרוּאֵי ה' (מתוך מזמור כנסייתי)

2. מן המקרא

הַלְלוּיָהּ. הַלְלִי נַפְשִׁי אֶת־יְהוָה (תהלים קמ"ו, א')
זָמְרוּ יְהוָה, כִּי גֵאוֹת עָשָׂה. מוֹדַעַת זֹאת בְּכָל־הָאָרֶץ.
צַהֲלִי וְרַנִּי יוֹשְׁבַת צִיּוֹן, כִּי גָדוֹל בְּקִרְבָּךְ קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל. (ישעיהו י"ב, ה')

3. מן המגניפיקט (ראו תרגומי הפסוקים אחרי עמוד אלבינוני)

Et exsultavit spiritus meus in Deo salvatore meo,
Quia respexit humilitatem ancillae suae.
Ecce enim ex hoc beatam me dicent omnes generationes,
Quia fecit mihi magna, qui potens est, et sanctum nomen eius,
Et misericordia eius in progenies et progenies timentibus eum.
Fecit potentiam in brachio suo, dispersit superbos mente cordis sui.

4. תפילה יהודית מזרח אירופית

(הטקסט המושר בעמודה הימנית, בהגייה "אשכנזית". מולו: הכתיב העברי ותרגום המשפט היידי)

Yovoy moshiakh	יבוא משיח
Yovoy adir veyigoleinu!	יבוא אדיר ויגאלנו!
Yovoy moshiakh tsidkeinu!	יבוא משיח צדקנו!
Un vos far a tog vet dos zayn?	ואיזה יום יהיה זה?
Yoym gilo, yoym rino, yoym ditso, yoym khedvo,	יום גילה, יום רינה, יום דיצה, יום חדוה,
Gilo, rino, ditso, khedvo, Haleluyo!	גילה, רינה, דיצה, חדוה, הללויה!

גאורג פיליפ טלמן (1767-1681) / מגניפיקט גרמני בסול מז'ור רי"ט 9:18 כ-25 דק'

טלמן נחשב בחייו לגדול מלחיני דורו ובוודאי לפורה ביותר. הוא נולד במגדבורג והיה אוטודידקט במוסיקה. משבגר, המשיך ללמוד מוסיקה בצ'לרפלד ובהילדסהיים ומשפטים באוניברסיטת לייפציג, שם הכיר את גאורג פרידריך הנדל. לאורך רבות מ-86 שנות חייו היה טלמן מיווד עם הנדל ועם באך. כשחיפשו פרנסי לייפציג מנהל מוסיקלי לכנסיית תומאס הקדוש הגדולה שבעיר, בחירתם הראשונה הייתה טלמן, ורק משדחה את הצעתם, מינו לתפקיד את חברו יוהאן סבסטיאן.

טלמן המשיך לפעול בלייפציג, בסוף, באייזנאך, בפרנקפורט ובהמבורג. בעיר הנמל הגדולה חי משנת 1721 ועד סוף ימיו, וכיהן כמנהל המוסיקלי של חמש מכנסיותיה. עם מותו ירש את מקומו קרל פיליפ עמנואל באך, שטלמן היה סנדקו.

טלמן הלחין מוסיקה קאמרית, סוויטות תזמורתיות, קונצ'רטי, שירים, אופרות, פסיונים, אורטוריות ומאות קנטטות. הוא הלחין מגניפיקט לטיני בדו מז'ור ומגניפיקט גרמני (בתרגום לותר) בסול מז'ור, ואותו נשמע היום. משתתפים בו ארבעה סולנים, מקהלה, שתי חליליות, שני אבובים, כלי קשת וקונטינאו. בין פרקי הסולנים, מסופרן ועד בס, מחברים (ומבדילים) פרקי מקהלה במגוון ליוויים. מבעי השירה רצופי מליסמות במילים הדורשות הדגשה, והסיום מרשים: את פסוקי הדוקסולוגיה הקטנה (פרק 7) מביע כוראל נאה ואת המילה אמן - פוגה חגיגית.

5. שיר חנוכה בידיש ופסוק תפילה

(הטקסט המושר בעמודה הימנית. שיר יידי מאת מרדכי ריבסמן)
Geshvinder, tsint kinder מהר יותר, הדליקו ילדים,
Di dininke likhtelekh on. את הנרות הדקיקים.
Zogt "al hanisim". שירו "על הנסים".
Loybt got far di nisim, שבחו את ה' בשל הנסים,
Un kumt gikher tantsn in kon. ובואו מהר יותר, לרקד במעגל.

אַנָא יְהוָה, אֱלֹהֵינוּ וְאַלֹּהֵי אֲבוֹתֵינוּ. תְּבוֹא לִפְנֵיךָ תַּפִּלָּתֵנוּ וְאֵל תַּעֲלֵם מִתְּחַנְּתָנוּ.
(מתוך "הווידוי הקטן" בתפילת שחרית)

6. פסוקי תהילים מתורגמים ללטינית

(המילים המושרות בעמודה הימנית. מולן: המקור המקראי)
Psalms 119 (Gk. Orth. 118) תהילים קי"ט
105. Lucerna pedibus meis verbum tuum, ק"ה נִרְלַגְלִי דְבַרְךָ,
Et lumen semitis meis. וְאוֹר לְנִתְיָבְתִּי.
109. Anima mea in manibus meis semper, ק"ט נַפְשִׁי בְכַפֵּי תַמִּיד,
Et legem tuam non sum oblitus. וְתוֹרָתְךָ לֹא שָכַחְתִּי.
111. Hereditate adquisivi testimonia tua, קי"א נַחֲלֹתֵי עֲדוּתֶיךָ לְעוֹלָם,
In aeternum quia exultatio cordis mei sunt. כִּי שִׂשׂוֹן לִבִּי הִמָּה.
103. Quam dulcia faucibus meis, ק"ג מֶה נִמְלִצוּ לְחֹכִי,
Eloquia tua super mel ori meo. אִמְרָתְךָ מִדְּבַשׁ לִפִּי.
106. Iuravi et statui custodire ludicia iustitiae tuae. ק"ו נִשְׁבַּעְתִּי וְאָקִימָה
לְשֹׁמֵר מִשְׁפָּטֵי צְדָקָךָ.

Exodus 15 שירת הים: שמות ט"ו
21. Cantemus Domino: כ"א שִׁירוּ לַיהוָה
Gloriose enim magnificatus est. כִּי גָאָה גָאָה.

7. מדברי חז"ל

הָיִי... אוֹהֵב שְׁלוֹם וְרוֹדֵף שְׁלוֹם, אוֹהֵב אֶת הַבְּרִיּוֹת וּמִקְרָבָן לַתּוֹרָה (פרקי אבות א', י"ב)
הָעוֹלָם הַזֶּה דּוֹמֶה לְפָרוֹזְדוֹר בְּפָנֵי הָעוֹלָם הַבָּא.
הַתֵּקֶן עֲצֹמָךְ בְּפָרוֹזְדוֹר, כְּדֵי שֶׁתִּכְנַס לְטָרְקְלִין. (פרקי אבות ד', ט"ז)
הוֹלֵךְ וְעוֹשֶׂה - חֲסִיד (פרקי אבות ה', י"ד)

8. מן המקרא

הַלְלוּיָהּ. הִלְלִי נַפְשִׁי אֶת יְהוָה (תהלים קמ"ו, א')
זָמְרוּ יְהוָה, כִּי גָאוֹת עָשָׂה. מוֹדַעַת זֹאת בְּכָל־הָאָרֶץ.
צִהְלִי וְרַנֵּי יוֹשְׁבַת צִיּוֹן, כִּי גָדוֹל בְּקִרְבָּךְ קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל. (ישעיהו י"ב, ה')

1. מקהלה

רוֹמְמָה נִפְשִׁי אֶת יְהוָה.
וְתִגַּל רוּחִי בְּאֱלֹהֵי יִשְׁעִי.

1. Chor

Meine Seele erhebt den Herrn,
und mein Geist freuet sich Gottes, meines Heilandes.

2. אריה (סופרן)

אֲשֶׁר רָאָה בְּעֵינֵי אֶמְתּוֹ.
כִּי הִנֵּה מַעֲתָה יֵאָשְׁרוּנִי כָּל הַדְּרוֹת.

2. Arie (Sopran)

Denn er hat seine elende Magd angesehen.
Siehe, von nun an werden mich selig preisen alle Kindeskind.

3. מקהלה

כִּי גְדֻלוֹת עָשָׂה לִי הָאֵל
וְקָדוֹשׁ שְׁמוֹ.

3. Chor

Denn er hat große Ding an mir getan
der da mächtig ist und des Name heilig ist.

4. אריה (אלט)

וְחִסְדּוֹ לְדוֹר דּוֹרִים
עַל יִרְאָיו.

4. Arie (Alt)

Und seine Barmherzigkeit währet immer
für und für, bei denen, die ihn fürchten.

5. מקהלה

גְּבוּרוֹת עָשָׂה בְּזַרְעוֹ,
פֶּזֶר גָּאִים בְּמַזְמוֹת לִבָּם.
הִרְס נְדִיבִים מִכְסָּאוֹתָם וַיִּרֶם שְׁפָלִים.

5. Chor

Er übet Gewalt mit seinem Arm,
und zerstreuet die hoffärtig sind, in ihres Herzens Sinn.
Er stößet die Gewaltigen vom Stuhl und erhebt die Niedrigen.

6א. אריה (טנור)

רַעֲבִים מְלֵא טוֹב,
וְעַשִׁירִים שֹׁלַח רִיקָם.
תִּמְךָ בְּיִשְׂרָאֵל עֲבָדוֹ,
לְזַכֹּר אֶת רַחֲמָיו.

6a. Arie (Tenor)

Die Hungrigen füllt er mit Gütern,
und läßt die Reichen leer.
Er denket der Barmherzigkeit,
und hilft seinem Diener Israel auf.

6ב. אריה (בס)

כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר אֵל אַבְרָהָם,
לְאַבְרָהָם וּלְזַרְעוֹ עַד עוֹלָם.

6b. Arie (Bass)

Wie er geredt hat unsern Vätern,
Abraham und seinem Samen ewiglich.

7. מקהלה

תְּהִלָּה לְאָב,
וְלִבְנוֹ וְלְרוּחַ הַקֹּדֶשׁ,
כְּפִי שֶׁהָיָה בְּרֵאשִׁית,
וְעַתָּה וְלִתְמִיד,
וְלְעוֹלָמֵי עוֹלָמִים,
אָמֵן.

7. Chor

Lob und Preis sei Gott dem Vater
und dem Sohn und dem Heiligen Geiste,
wie es war im Anfang,
jetzt und immerdar,
und von Ewigkeit zu Ewigkeit,
Amen.

Magnificat

Opening Concert

Avner Biron conductor

Einat Aronstein soprano (Israel)

Zvi Emanuel-Marial countertenor (Israel)

Marcel Beekman tenor (Netherlands)

Guy Pelc baritone (Israel)

The Israeli Vocal Ensemble

Music Director: **Yuval Ben Ozer**

Tomaso Albinoni (1671–1751)

Magnificat in g minor

Jan Dismas Zelenka (1679–1745)

Concerto for 8 instrumental lines in G Major

Antonio Vivaldi (1678–1741)

Magnificat for four soloists,
mixed choir and orchestra
in g minor, RV 610

Intermission

Joseph Bardanashvili (1948)

Hallelujah - Magnificat (World premiere)

Jan Dismas Zelenka

"Hypocondrie" for 7 instrumental lines
in A Major

Georg Philipp Telemann (1681–1767)

German Magnificat

Jerusalem / Jerusalem Theater, Henry Crown Hall

Tuesday, September 16 2014 at 20:00

Rehovot / Wix Auditorium Weizmann Inst.

Wednesday, September 17 2014 at 20:00

Tel Aviv / Tel Aviv Museum of Art

Friday, September 19 2014 at 13:00

Saturday, September 20 2014 at 21:00

Sunday, September 21 2014 at 20:00

Zichron Yaakov / Elma Arts Center

Saturday, November 8 2014 at 20:30

Program notes: **Benny Hendel** Design: **Hagit Maimon**

The Israel Camerata Jerusalem

Music Director and Founder: **Avner Biron**

Advisor: **Josef Bardanashvili**

The musicians				*principal player **assistant principal	
1st Violin	2nd Violin	Viola	Cello	Flute	Bassoon
Matan Dagan*	Andrea Hallam*	Michael Plaskov*	Yefim Eisenstadt*	Esti Rofé*	Mauricio Paez*
Natasha Sher*	Étienne Meneri*	Doron Alperin	Marina Katz*		Kristijonas Grigas
Carmela Leiman**	Eduard Reznik**	Boris Rimmer	Zvi Orleansky*	Oboe	
Michael Boyaner	Anna Kobzareva	Andrei Shapelnikov	Alexander Sinelnikov**	Muki Zohar*	French Horn
Denice Djerassi	Michael Kontsevich			Ori Meiraz	Alon Reuven*
Sophia Kirsanova	Keren Shoshani		Bass		
Roman Yusupov			Dmitri Rozenzweig*		
			Genadi Litvin		

Honorary fellow violonist: Arik Kobiliansky

Guest musicians: Michael Melzer, flute and recorder; Yael Shimshoni-Melzer, recorder; Yizhar Karshon, organ and harpsichord; Karen Phenpimon-Zehavi, percussion

Board of Directors and Members of Association				*Member of the board	
Prof. Ruth Arnon*, Chairman	Prof. Avi Ben Basat*	Prof. Menachem Fisch*	Prof. Uri Karshon	Amnon Nadav	
Jacob Aizner*	Prof. Shlomo Biderman	Prof. Benny Geiger*	Raanan Kop, CPA	Dov Shafir	
Dr. Hanan Alon	Prof. Shmuel Cabilly	Yair Green*	Nissim Levy	Baruch Shalev*	
Shimshon Arad	Robert Drake	Prof. Moshe Hadani*	Yair Mendels	Ilan de Vries	
Talma Barabash-Knoller, CPA	Izaak Elron*				

Administration		
General Manager: Ben-Zion Shira	Marketing Manager: Tamar Umansky	Legal Advisor: Adv. Ami Folman
Administrative Manager: Michael Kontsevich	Sales: Dagan Feder	Accountant: Sarit Yitshaki
Producer and Librarian: Moran Magen	Stage Manager: Valery Aksyonov	

Office: 13 HaHagana St. (HaGiv'a HaTsarfati) Jerusalem | Tel: +972-2-5020503 Fax: +972-2-5020504

Internet: www.jcamerata.com | Email: info@jcamerata.com

The Orchestra is supported by: The Ministry of Culture and Sport | The Municipality of Jerusalem
and by the generous support of various donors.

THE ISRAEL CAMERATA JERUSALEM
MUSIC DIRECTOR: AVNER BIRON

MAGNIFICAT